

PGS.TS Hà Đình Đức, Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN, lên tiếng trước quan điểm của GS.TS Võ Tòng Xuân cho rằng Tết cổ truyền Việt Nam nên tổ chức theo dương lịch cùng thế giới.

Không nên thay đổi tết cổ truyền

■ PGS. NGUT HÀ ĐÌNH ĐỨC

GS. Võ Tòng Xuân cho rằng: “Đã đến lúc chúng ta định nghĩa lại “bản sắc dân tộc” của sự ăn Tết theo lịch Trung Quốc trong bối cảnh nền kinh tế hội nhập thế giới. Dứt khoát chúng ta không nở hương thụ đến 3 - 4 tuần lễ Tết dương lịch và âm lịch gộp lại trong khi các nước đang dành thời giờ đua làm giàu.

Và dĩ nhiên chúng ta cũng không muốn để lỡ cơ hội đua đất nước tiến nhanh đến phồn vinh. Nên thống nhất ăn Tết cùng lúc với các đối tác thương trường của chúng ta, chuyển các tập quán ăn Tết âm lịch sang các ngày dương lịch, và giảm dần ngày nghỉ Tết âm lịch quá lễ thể.

Như thế, thí dụ tục lệ lì xì thay vì xảy ra vào ngày mồng 1 âm lịch thì ta đổi lại là mồng 1 dương lịch, v.v... Có độc giả chuyên chơi hoa đã cho biết là có thể điều khiển cho hoa mai và hoa đào nở vào ngày mồng 1 dương lịch”.

Theo tôi, Tết Nguyên Đán là tết cổ truyền lâu đời của dân tộc ta. Đây là dịp lễ thiêng liêng và quan trọng nhất của Việt Nam. Ăn tết Nguyên Đán theo Âm lịch là tập quán lâu đời không dễ gì thay đổi với bất cứ lý do nào.

Không thể chuyển ăn Tết Nguyên Đán (theo Âm lịch) sang ăn Tết Tây (Tết Dương lịch). Chẳng lẽ “để nghị” Táo Quân chuyển sang 23 tháng 12 trước ngày Chúa Giáng sinh một ngày, con cháu sấm lễ để các ông lên Thiên đình tâu với Ngọc Hoàng về công việc dưới Hạ giới và chắc phải trình bày lý do chuyển đổi này!

Rồi nữa, xin các vị Thần linh, Tổ tiên về sớm hơn để con cháu “khỏi lỡ cơ hội đua đất nước tiến nhanh đến phồn vinh”. Thực ra đâu đơn giản thế! Để đua đất nước tiến nhanh đến phồn vinh đâu chỉ đơn giản chuyển đổi từ ăn tết theo Âm lịch sang ăn tết theo Dương lịch.

Muốn đua đất nước tiến nhanh đòi hỏi tầm nhìn của các nhà hoạch định chính sách, phải có nền khoa học kỹ thuật tiên tiến và những nhà khoa học có trình độ cao lao tâm khổ tứ thì mới thực hiện được.

Tác giả Võ Tòng Xuân đưa ra một loạt ví dụ về bỏ lỡ cơ hội kinh tế (làm giàu). “Tôi nêu mấy thí dụ cho thấy trong khi ta vui Tết lễ thể thì thị trường chúng ta ở Tokyo, New York, London đang hoạt động; các doanh nghiệp bạn

hàng của ta ở ngoại quốc cũng đang hoạt động, chắc chắn ta sẽ bỏ lỡ cơ hội tốt”.

Tôi thiết nghĩ công việc làm ăn của các công ty, doanh nghiệp có quan hệ đối tác với nước ngoài chắc chắn họ có kế hoạch, lịch trình làm việc chứ không thể đóng cửa hàng tuần nghỉ tết mà phải có người thường trực giao dịch.

Không thể chỉ vì các đối tác này bỏ bê công việc mà bắt cả nước theo, xáo trộn cả một tập quán của dân tộc. Và lại đâu phải cả nước đều tham gia thị trường chúng khoán.

Tác giả Võ Tông Xuân viết: “Thay đổi tập quán rất khó, nhưng trong tập quán Tết Việt Nam chúng ta thay đổi không khó vì chúng ta vẫn cử hành các tập quán đó, nhưng trong ngày dương lịch. Có quyết tâm đổi mới “ăn Tết ta theo ngày dương lịch,” đất nước Việt Nam sẽ có những điều lợi sau đây.

1- Vừa giữ được các tập quán Tết cổ truyền, vừa ít bỏ lỡ cơ hội nắm bắt đối tác kinh doanh, giao thương với nước ngoài.

2- Ít mất thời giờ của nông dân (đại bộ phận người dân) dành chăm sóc lúa đông-xuân, vụ

lúa tiềm năng cao nhất trong năm.

3- Học sinh và sinh viên có thời khóa biểu học tập và thi học kỳ một cách hợp lý, không gương ép nghỉ theo âm lịch, do đó không phí thời gian học hành.

4- Giảm tối thiểu tình trạng dân chúng nhậu nhẹt, bài bạc dưới nhiều hình thức, rất tốn kém tiền của và thời gian học tập, tổn hại sức khỏe và tính mạng trong giao thông.

5- Chấm dứt lãng phí nhiều ngày làm việc mà mình nghỉ, trong khi quốc tế làm việc.”

Tác giả quan điểm trên cho rằng thay đổi tập quán Tết Việt Nam không khó. Theo 5 điều lợi tác giả nêu ra, lợi thứ nhất là giữ được các tập quán Tết cổ truyền và nắm bắt cơ hội kinh doanh với nước ngoài.

Vậy thế nào là tập quán cổ truyền theo quan niệm của tác giả khi đổi sang ăn tết Dương lịch? Còn cơ hội kinh doanh và giao thương với nước ngoài chỉ là của các doanh nghiệp, công ty chứ đâu phải của mọi người dân Việt Nam.

Lợi thứ hai, thực ra ngày nay không có vùng nông thôn nào ăn tết cả tuần mà thường

xuống đồng ngay từ ngày mừng 2 Tết và nông dân thường gieo cấy theo thời vụ khoa học để đảm bảo năng suất chứ không tùy tiện như ngày xưa.

Lợi thứ ba, lịch nghỉ tết theo Âm lịch của học sinh, sinh viên vốn có từ lâu không phải gương ép nghỉ tết, không thể gọi là phí thời gian học hành do nghỉ tết. Điều này có thể làm cuộc điều tra xã hội học sê rô.

Lợi ích thứ tư, hiện tượng nhậu nhẹt, bài bạc trong những ngày tết là có, nhưng không thể nói chung là dân chúng nhậu nhẹt, bài bạc. Tôi cho rằng như thế là xúc phạm đến mọi tầng lớp nhân dân.

Lợi ích thứ năm, Noel và Tết Dương lịch các nước thường nghỉ một tuần, Tết Âm lịch nước ta nghỉ bốn ngày. Ngày nghỉ của họ theo tập quán của họ, còn ngày nghỉ của ta theo tập quán của ta. Tại sao lại bắt ta phải theo họ?

Quan niệm của tác giả Võ Tông Xuân coi cả nước ta như một thương trường, tôi cho rằng tác giả đưa ra ý tưởng này không thuyết phục.

